

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE SALUT

3240

Resolució de la consellera de Salut per la qual es crea la Comissió per a la lluita contra l'estigma associat als problemes de salut mental de les Illes Balears

Fets

1. L'atenció a la salut mental de les persones i de les comunitats en les quals s'integren és condició indispensable per al desenvolupament de la qualitat de vida i l'exercici ple d'una ciutadania en la qual es conjuguen els drets i deures.

Els problemes de salut mental comporten, moltes vegades, l'estigma i la discriminació per part de la societat; això fa que, sovint, les persones que pateixen aquestes malalties no vulguin reconèixer la seva situació i, per tant, no iniciïn cap tractament per recuperar-se.

2. El Ministeri de Sanitat ha desenvolupat, des de l'any 2006, en col·laboració amb les administracions autonòmiques, l'Estratègia de Salut Mental del Sistema Nacional de Salut. Es tracta d'un document basat en recomanacions internacionals i d'experts espanyols. El Comitè Institucional de l'Estratègia de Salut Mental del Sistema Nacional de Salut va acceptar l'actualització d'aquest document per al període 2022-2026, i el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut la va aprovar el 2 de desembre de 2021. Aquesta actualització se centra, principalment, en els drets de la ciutadania; la inclusió social; la lluita contra l'estigma; la promoció de la salut mental; la prevenció dels problemes de salut mental; la prevenció de la conducta suïcida i la recuperació de la persona.

Més concretament, la primera línia estratègica del document es refereix al dret que té tota persona a viure amb dignitat i a ser tractada amb consideració sense perjudici de la situació de salut que travessi. Així, s'indica que les persones que tenen problemes de salut mental sofreixen un conjunt de discriminacions que estan basades en creences errònies produïdes al llarg de la història. L'estigma va associat a aquestes creences i es pot considerar com una forma de violència social, cultural i estructural.

3. Amb l'objectiu d'erradicar l'estigma en salut mental, resulta necessari coordinar les accions dirigides a garantir els drets de les persones que pateixen una malaltia mental, facilitant l'engranatge de tots els projectes i activitats que es realitzen des dels diferents recursos comunitaris, el seu seguiment i manteniment i assegurant la continuïtat i l'avaluació de l'impacte d'aquestes accions.

4. Si bé hi ha un grup de treball a la Direcció General de Salut Mental que coordina i impulsa les propostes que sorgeixen en el marc del Pla Estratègic pel Benestar Emocional i la Salut Mental de les Illes Balears, resulta adient que, de manera formal, s'acordi la creació d'un òrgan administratiu col·legiat, de caràcter multidisciplinari, integrat per representants de l'administració autonòmica, de les administracions locals, d'entitats del tercer sector d'acció social i per experts en salut mental, per tal que dugui a terme aquesta tasca.

Fonaments de dret

1. L'article 43 de la Constitució espanyola reconeix el dret a la protecció de la salut pública i disposa que correspon als poders públics tutelar la salut pública i fomentar l'educació sanitària.

2. L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, en l'article 30.48, atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de promoció de la salut en tots els àmbits, en el marc de les bases i la coordinació de la sanitat. D'altra banda, l'article 31.4 de l'Estatut atribueix a la comunitat autònoma, en el marc de la legislació bàsica estatal, el desplegament legislatiu i l'execució en matèria de salut i sanitat. En darrer lloc, l'article 30.1 del mateix text legal atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria d'organització, règim i funcionament de les seves institucions pròpies en el marc de l'Estatut.

3. L'article 18.8 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, estableix que les administracions públiques, a través dels seus serveis de salut i dels òrgans competents en cada cas, desenvoluparan, entre d'altres, la promoció i millora de la salut mental.

4. L'article 27.2 de la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública, estableix que les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de protegir la salut de la població mitjançant activitats i serveis que actuïn sobre els riscos per a la salut. A més a més, l'apartat 4 d'aquest article estableix que les organitzacions socials poden participar en la realització d'activitats de protecció de la salut i que les administracions públiques han de promoure la participació efectiva en les actuacions de protecció de la salut dels ciutadans, directament o a través de les organitzacions en què s'agrupin o que els representin.



5. L'article 17 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, reconeix una sèrie de drets als malats mentals, entre els quals, cal mencionar, l'atenció integral i multidisciplinària dels problemes d'aquest col·lectiu, el suport a les seves famílies, o que l'atenció als problemes de salut mental es realitzarà, preferentment, a l'àmbit comunitari, potenciant els recursos ambulatoris i reduint tant com sigui possible l'hospitalització.

6. L'article 6 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, estableix que són prestacions en matèria de salut pública, entre d'altres, la promoció de la salut mental de la població i la prevenció dels factors de risc en aquest àmbit.

7. La Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, regula els requisits per a la creació d'òrgans administratius (article 5), els òrgans consultius (article 7), així com el funcionament dels òrgans col·legiats de les administracions públiques (articles 15, 16, 17 i 18).

8. En l'article 17 i següents de la Llei 3/2003, de 2 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, es regulen els òrgans col·legiats de l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears; més concretament, l'article 19.2 estableix que els òrgans col·legiats que realitzin exclusivament funcions consultives internes o d'assessorament i consulta no preceptiva es poden crear per conveni, per acord del consell de govern o per resolució del titular de la conselleria interessada.

9. El Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, modificat pel Decret 16/2023, de 20 de juliol i pel Decret 17/2023, de 23 d'agost, atribueix, entre d'altres, a la Conselleria de Salut, a través de la Direcció General de Salut Mental, les competències en matèria de promoció de la salut mental i lluita contra l'estigma.

Per tot això, dicta la següent

RESOLUCIÓ

1. Denominació, naturalesa i adscripció

Es crea, adscrita a la conselleria competent en matèria de salut, la Comissió per a la lluita contra l'estigma associat als problemes de salut mental de les Illes Balears, com a òrgan col·legiat de caràcter consultiu, no preceptiu ni vinculant, de participació, coordinació i assessorament en la lluita contra l'estigma associat a les malalties mentals.

2. Funcionament

La Comissió per a la lluita contra l'estigma associat als problemes de salut mental de les Illes Balears funciona en ple i en els grups de treball que es puguin crear a l'efecte d'estudiar els diferents assumptes que se li sotmetin.

El Ple s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any amb caràcter ordinari, i amb caràcter extraordinari quan ho consideri oportú la presidenta o quan ho sol·liciti, mitjançant una petició raonada, almenys una tercera part dels membres.

Els grups de treball s'han de crear pel Ple amb la composició i les funcions que aquest acordi.

3. Composició

La Comissió està formada per professionals especialitzats i amb experiència d'intervenció en l'àmbit de la salut mental.

La Comissió està integrada pels membres següents:

- a) El president o la presidenta, que és la persona titular de la Direcció General de Salut Mental.
- b) El vicepresident o la vicepresidenta, que és la persona titular del Servei de Coordinació i Planificació en Salut Mental.
- c) Vocals, que són les persones següents:
 - La coordinadora o el coordinador del Pla d'Addiccions de les Illes Balears, de la Direcció General de Salut Mental.
 - Una persona representant de la Conselleria de Famílies i Afers Socials.
 - Una persona representant de la Fundació d'Atenció i Suport a la Dependència i Promoció de l'Autonomia Personal de les Illes Balears.
 - Una persona representant del Consell Insular de Mallorca.
 - Una persona representant del Consell Insular de Menorca.
 - Una persona representant del Consell Insular d'Eivissa.
 - Una persona representant del Consell Insular de Formentera.
 - Una persona en representació de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit escolar, adscrit a la conselleria competent en matèria d'educació.
 - Una persona representant del Àrea de Salut Mental de l'Hospital Universitari Son Espases.





- Una persona representant de l'Àrea de Salut Mental de l'Hospital Universitari Son Llàtzer.
- Una persona representant de l'Àrea de Salut Mental de l'Hospital Comarcal de Manacor.
- Una persona representant de l'Àrea de Salut Mental de l'Hospital Comarcal d'Inca.
- Una persona representant de l'Àrea de Salut Mental de Menorca.
- Una persona representant de l'Àrea de Salut Mental d'Eivissa i Formentera.
- Una persona representant de l'Institut Balear de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència, del Servei de Salut de les Illes Balears.
- Una persona representant de l'Institut Balear de la Dona.
- La persona titular de la Subdirecció d'Humanització, Atenció a l'usuari i Formació del Servei de Salut dels Illes Balears.
- Una persona representant de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears.
- Una persona representant de l'Ajuntament de Palma, integrada dins de l'àrea competent en matèria de sanitat.
- Una persona representant de l'associació APFEM (Associació Pitiüsa de familiars de les persones que pateixen una malaltia mental).
- Una persona representant de l'entitat 3 Salut Mental.
- Una persona representant de l'Asociación Asperger de Baleares.
- Una persona representant de l'Asociación TEA (trastorn d'espectre autista) de Menorca.
- Una persona representant de l'Asociación Balear de Trastorno Límite de Personalidad.
- Una persona representant de l'associació La Nostra Veu.
- Una persona representant de la Fundació per a Persones amb Discapacitat de Menorca.

d) Actua com a secretari o secretària de la Comissió, amb veu i sense vot, una funcionària o funcionari, estatutari o no, dels grups A1 o A2, amb destinació a la Direcció General de Salut Mental, que ha de designar la persona titular d'aquest òrgan.

e) Els vocals són proposats per les persones que ostenten la representació de dites administracions o entitats, i els nomena la persona titular de la conselleria competent en matèria de salut, per un termini de quatre anys comptadors des del nomenament, el qual es pot renovar. El nomenament dels vocals titulars ha d'anar acompanyat del nomenament dels vocals suplents que els substitueixin en els supòsits d'absència, vacant, malaltia o qualsevol altra causa justificada.

f) Els vocals de la Comissió cessen en el càrrec per les causes següents:

- Transcurs del termini previst de quatre anys.
- Mort.
- Renúncia motivada del vocal, acceptada per l'administració o entitat que el va designar, la qual ha de proposar simultàniament un nou representant.
- Remoció per l'Administració o entitat que el va designar, la qual ha de designar simultàniament un nou representant.
- Remoció per la Comissió, prèvia audiència a l'interessat, per incompliment continuat de les seves obligacions.

g) En tots els supòsits de cessament d'un vocal per causa distinta al transcurs del termini pel qual va ser nomenat, el nomenament del substitut únicament es fa pel termini de temps que resti al vocal cessat per completar el termini pel qual va ser nomenat.

h) Els vocals que ho siguin per raó del càrrec que ocupin, son nomenats de manera automàtica quan accedeixin al càrrec corresponent. En cas d'absència, vacant, malaltia o qualsevol altra causa justificada, la persona titular de la conselleria competent en matèria de salut ha de nomenar el vocal substitut d'entre el personal que presti serveis en l'òrgan o unitat administrativa a què pertany el vocal titular.

4. Objectius i funcions

1. La Comissió per a la lluita contra l'estigma associat als problemes de salut mental de les Illes Balears té els objectius següents:

- a) Prevenir i disminuir l'impacte i les conseqüències negatives que l'estigma té en les persones amb problemes de salut mental i el seu entorn sociofamiliar.
- b) Sensibilitzar la població en general sobre l'estigma de les persones amb problemes de salut mental, i promoure la comprensió, l'empatia i el respecte per a totes les persones, independentment de la seva situació.

2. Per aconseguir aquests objectius, la Comissió per a la lluita contra l'estigma associat als problemes de salut mental de les Illes Balears realitza les funcions següents:

- a. Proposar l'elaboració d'estudis i recerques per conèixer la situació en relació amb l'impacte de l'estigma per motius de salut mental i les mesures per disminuir-lo, i analitzar la informació obtinguda per col·laborar en el disseny de les mesures d'actuació.
- b. Assessorar en el disseny de les accions per a la lluita contra l'estigma i col·laborar per garantir les eines perquè es desenvolupi i implanti.
- c. Proposar activitats formatives (seminaris, tallers, simposis, etc.) relacionades amb la lluita contra l'estigma de les persones amb problemes de salut mental, així com participar en l'avaluació d'aquestes activitats.



- d. Donar resposta a les qüestions i demandes d'informació que se li derivin d'altres entitats públiques o privades.
- e. Elaborar una memòria anual i una memòria final quan se'n produeixi la dissolució.
- f. Qualsevol altra funció que, d'acord amb el seu caràcter d'òrgan consultiu, no preceptiu ni vinculant, resulti adient per assolir els objectius.

5. Convocatòria i votacions

1. La convocatòria de la Comissió s'ha de fer amb una antelació mínima de 10 dies i ha de contenir l'ordre del dia de la reunió, la documentació i la informació relativa a les matèries incloses en l'ordre del dia.
2. En el cas de la celebració d'una sessió extraordinària, s'ha de convocar, com a mínim, quaranta-vuit hores abans de la reunió.
3. Per a la constitució vàlida de la Comissió, a l'efecte de dur a terme les sessions, deliberacions i adopció d'acords, es requereix l'assistència presencial o a distància, del president o de la presidenta i del secretari o de la secretària, o de les persones que les substitueixin, i de la meitat, almenys, dels membres.
4. Les regles de funcionament intern poden preveure una segona convocatòria i especificar-hi el nombre de membres necessaris per constituir vàlidament l'òrgan.
5. Els acords del Ple s'han de adoptar per la majoria de vots dels membres. En cas d'empat, el president o la presidenta té el vot de qualitat.
6. No pot ser objecte de deliberació cap assumpte que no figuri inclòs en l'ordre del dia, llevat que hi siguin presents tots els membres del Ple de la Comissió i es declari la urgència de l'assumpte pel vot favorable de la majoria.

6. Actes de les sessions

1. El secretari o la secretària, amb el vistiplau del president o presidenta, ha d'estendre una acta de cada sessió, en què s'han d'especificar el caràcter, el lloc i el temps en què s'ha dut a terme, les persones que hi han assistit, l'ordre del dia de la reunió, els punts principals de les deliberacions, així com el contingut dels acords adoptats.
2. Es poden gravar les sessions que dugui a terme la comissió, si així ho acorden per unanimitat les persones assistents. El fitxer resultant de la gravació, juntament amb la certificació expedida pel secretari o secretària de l'autenticitat i integritat d'aquest fitxer i els documents en suport electrònic que s'utilitzin com a documents de la sessió, es poden adjuntar a l'acta de les sessions, sense necessitat de fer-hi constar els punts principals de les deliberacions.
3. L'acta es pot aprovar en la mateixa sessió o en la següent. Per fer-ho en la mateixa sessió, l'aprovació es condiciona al fet que els membres de l'òrgan hi estiguin d'acord, de manera que s'ha d'enviar per correu electrònic a les persones assistents de la reunió, les quals tenen un termini de quinze dies per comunicar, per correu electrònic i amb còpia a tots els membres assistents, les propostes d'esmenes que considerin oportunes o manifestar-hi la conformitat.
4. En cada acta han de constar, a sol·licitud dels membres respectius, els vots discrepants i el seu fonament.
5. Una vegada redactada definitivament i obtinguda la conformitat, s'ha de signar l'acta. No obstant això, el secretari o la secretària pot emetre certificats sobre els acords específics que s'hagin adoptat, sense perjudici de l'aprovació ulterior de l'acta. En els certificats dels acords adoptats emesos amb anterioritat a l'aprovació de l'acta s'ha de fer constar expressament aquesta circumstància.

Si s'ha optat per gravar les sessions que s'han dut a terme o per utilitzar documents en suport electrònic, s'han de conservar de manera que es garanteixin la integritat i l'autenticitat dels fitxers electrònics corresponents i l'accés a aquests pels membres de la Comissió.

6. Els fitxers que continguin les gravacions de les sessions han de respectar la legislació vigent en matèria de protecció de dades.

7. Règim econòmic

1. Els membres de la Comissió no reben cap indemnització en concepte d'assistència per concórrer a les reunions del Ple o dels grups de treball.

2. La Conselleria de Salut ha de facilitar els mitjans personals i materials per assegurar el funcionament de la Comissió.

8. Publicació

Aquesta resolució s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.



Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant la consellera de Salut, en el termini d'un mes comptador a partir de l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, d'acord amb els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

També es pot interposar, directament, un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, en el termini de dos mesos, comptadors a partir de l'endemà de la publicació, d'acord amb els articles 10.1 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, en la data de la signatura electrònica (28 de març de 2025)

La consellera de Salut

Manuela García Romero

